

DIARI DE L'ESCOLA D'ESTIU DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ : URGELL, 187 - BARCELONA

Disssabte 8 d'Agost de 1931 : Any 1 - Núm. 7 : Preu: 10 cèntims

ENTUSIASME

Si mireu els rostres de tots els assistents a l'Escola d'Estiu veureu com hi reflecteix el dinamisme espiritual que l'Escola suscita en l'ànima de tots els qui s'arredossen en els murs que ens apleguen com una família amorosa.

Us hi heu fixat? Mireu-los a la sortida d'una classe. La paraula abrandida, el gest decisiu, enèrgic; els ulls il·luminats. La discussió és poc viva, els propòsits és refermen en les capes volitives més pregones, un detall copsat encén les cordes de l'emoció i la suggerència dispara ardida la fletxa davant la incertesa de l'esdevenidor pensant convertir-la en realitat eficaç.

Un mot podria sintetitzar aquest estat emotiu: entusiasme. Entusiasme que és la força motriu interna que acompanya sempre la tasca exterior, material, visible. Entusiasme que és la palanca que mourà tots els ressorts psíquics i llançarà el corser de l'ànima a la consecució de totes les possibilitats. L'entusiasme és la corda inicial que ha de moure tota l'acció del mestre. Sense l'entusiasme la seva obra serà freda, lassa, ensopida. Li faltarà el caliu que doni als seus actes, un to palpitant, tebi, ple d'humanitat i de vida.

I què és l'escola sense vida? ¿Serà mestre aquell qui en front dels infants no posa en la seva actuació una directriu càlida, dinàmica i turbulenta? Cal que el mestre faci tremolar el seu esperit en un acord d'emoció i d'entusiasme, i llavors l'alegria apareixerà a la classe com una flor d'encantament.

L'entusiasme ha d'ésser per damunt de tot, una virtut essencial en el mestre, ha d'ésser el foc sagrat que arbori l'ànima, la flama guiadora de la seva obra. Per això cal que l'entusiasme d'ara es mantingui viu dins nostre i conservi incòlumes els nostres anhels de perfeccionament i de superació a través del nostre viure.

Mestre Vives ha dit bellament: l'entusiasme és la sal de l'ànima.

DE COL·LABORACIÓ UNA ACTUACIÓ EXEMPLAR

Aprofitant aquestes vacances ens hem reunit a l'Escola d'Estiu, cinc cents Mestres d'escoles d'arreu de Catalunya, que treballem junts, assistint a les classes de cultura general i pedagògica que funcionen a la Universitat Industrial organitzades pel Govern de la Generalitat.

Plegada a l'efectiva importància de les classes, hom considera de molt mèrit la vida col·lectiva que molts de nosaltres fem a la mateixa casa anomenada Residència d'Estudiants.

La preocupació que el Govern de la Generalitat demostra tenir per al millorament de la cultura mitjana del poble català, ha fet el miracle de reunir durant un mes tal nombre de mestres, que responen a llurs desigs de perfeccionament han sol·licitat ésser inscrits al curs d'enguany. I gairebé val la paraula miracle, perquè és una cosa extraordinària i no gens corrent veure fer vida en comú a tanta quantitat de Mestres.

La dificultat és gran quan es tracta d'ajuntar-nos a nosaltres. Perquè, val a dir que hom que ha vist reunions generals d'Associacions de partits i provincials amb una assistència acostumada de menys d'una dotzena de companys, arriba a pensar en la impossibilitat que hi hagi una Entitat que sàpiga reunir els Mestres. Sembla com si a nosaltres no ens interessessin les qüestions de classe, car l'anar a les reunions esmentades no suposa més que unes hores i poques pessetes de despeses en la majoria dels casos. I quin contrast el d'ara en fer acte de presència ben nombrosa, amb ganes d'estudiar les diferents lliçons que ens donen els dignes professors de l'Escola.

Cal afegir que si bé és veritat que les reunions de les Associacions de partits i provincials es verifiquen amb una assistència gairebé ridícula, en diferents actes polítics que s'han fet d'ençà d'un any hom ha tingut ocasió de saludar companys, tal-

ment com si més que els interessos de l'Associació Nacional ens convingués a nosaltres ésser militants en la propagació d'idees democràtiques.

L'actuació del Govern de la Generalitat invitant els Mestres a reunir-se i organitzant classes per al nostre perfeccionament és d'una importància extraordinària i aquesta actitud que convé que tingui un caire universal, ha d'ésser imitada per Diputacions d'arreu d'Espanya i Entitats de l'Estranger. Així ho esperem nosaltres. Per sa bondat i universalitat l'actuació del Govern de la Generalitat es mereix la denominació d'exemplar.

J. LL.

LA VIDA SOCIAL A L'ESCOLA D'ESTIU

V

Com estava anunciat, rebérem abans d'ahir la visita dels professors i alumnes del Curs de Vacances, per a estrangers, que funciona a la Universitat Literària. Foren rebuts pel professorat i alumnes de la nostra Escola d'Estiu a l'espaiós Hall de la Residència. Després de les salutacions i presentacions degudes ens traslladàrem tots junts al menjador de la Residència on foren obsequiats degudament els nostres visitants.

Una volta trencat el gel, com vulgarment es diu, s'entaularen animades conversacions, utilitzant molts el francès com a mitjà d'expressió. Després, formant animades colles visitàrem totes les dependències de la Casa, acompanyats pel personal directiu i administratiu de l'Escola.

No hi mancà la nota gràfica. Davant la porta principal de la Residència es formà un grup que fou copsat per un fotògraf... I així arribà l'hora d'acomiar-nos. En fi, la visita esmentada deixà en el nostre

ésser un sediment de vera simpatia vers els estudiants estrangers i llurs països. Resumint: Fou una festa de pau i confraternització que no oblidarem fàcilment. Actes com l'esmentat, caldria fer-los tot sovint per contribuir a l'obra de pacificació universal, de la qual els mestres hauríem d'ésser soldats de primera línia i fer així, de manera que l'esmentat ideal, considerat fins ara com a utòpic, passés a la categoria de fet real.

X. E. V.

EL PENSAMENT FILOSÒFIC OCCIDENTAL EN LA SEVA INICIACIÓ

JOAQUIM XIRAU. Vet aquí un nom; un pensador; un filòsof. Vet aquí el catedràtic de Filosofia a la Universitat de Barcelona.

Aquesta figura rellevant de la pensa catalana en dóna un curset a la nostra Escola d'Estiu.

Quan disserta, el seu gest és suau; el seu somriure, constant; i units, gest i somriure, a la veu clara i senzilla formen el millor marc per adornar més i més la bellesa de la frase, fàcil, precisa, concisa, que flueix dels seus llavis. Les conferències que dóna a la sala d'actes de la Universitat Industrial són un èxit: èxit pel fons, per la forma i pel nombre d'oients.

Quin concepte en tenien, abans, de les coses del món?

En front de les coses circumdants l'actitud natural espontània, és l'actitud de convivència amb les coses, suposant que *són* el que *són*: la flor vermella si la veiem vermella és perquè és vermella; l'estel rutilant surt cada dia de llevant, s'aixeca i se'n va cap a ponent.

Però ve la reflexió pura i reïx la Filosofia a les costes de Jònia i creix amb les grans figures de Plató i Aristòtil:

«Les coses no poden ésser el que semblen. Cal que hi hagi un altre ésser substancial latent, patent. Les coses no són el que semblen perquè presenten dubtes, con-

trarietats: el bastó que es trenca dins de l'aigua, no es trenca; el sol que surt de llevant i és vermell, blanc, morat, ni és morat, ni blanc, ni vermell, ni surt de llevant».

Les seves primeres paraules foren un lleuger convit als estudis filosòfics. I tot seguit assenyalà el curs de la 1.ª conferència: fer un petit esquema de l'evolució del pensament filosòfic occidental.

Dues raons l'impulsen: el pensament occidental és el nostre pensament; la filosofia occidental és l'única que és real i estrictament una filosofia.

La filosofia oriental és, més que filosofia, una concepció religiosa o ètica del món. L'occidental és la ciència.

La filosofia oriental és efusió, transfusió, confusió, sentiment. La filosofia occidental es posa davant de les coses per reflexionar fredament, serenament, tant si són adverses com favorables; la filosofia occidental és especulació.

Què són, doncs, les coses?

Aquí neix l'home de ciència. Neix la ciència com a paradoxa, com a contradicció del sentit vulgar. L'aparença es converteix en mera aparença. Cal buscar un ésser que expliqui la realitat.

Penseu. I tancant els ulls a l'experiència, trobeu solucions possibles: «si per a la vida és necessària la humitat, si el semen humà i animal viu en un ambient humit, la humitat és font de vida i el mar i el port són origen de les coses; si per a la vida precisa l'aire, l'aire és font de vida, és origen de les coses».

I aleshores es formen les escoles físiques o cosmològiques que tracten de donar l'origen del món a valors físics. Són descobriments parcials, però definitius.

Si aquesta escola física que tingué per bressol les illes orientals de Grècia, succeeix, a la meitat inferior d'Itàlia, l'escola pitagòrica en donar per inadequades les investigacions físiques dels jonis.

Pitàgores observa que a l'evolució de les coses en l'aparença fugissera, a més de

l'origen material (aire, aigua, foc) intervén, per fer-la possible, un element que no es pot reduir ni a foc, ni a aigua, ni a aire: intervén una llargada, una altura, una amplitud, una forma, una estructura, una llei

numèrica. Un món d'aire, aigua o foc seria un món fluid, pastós, informe, caòtic, indeterminat.

Les coses tenen, doncs: matèria i forma.

(continuarà)

ELS PROGRAMES DE L'ESCOLA D'ESTIU

Astronomia i Meteorologia. Professor: Joaquim Febrer. — Del 4 al 18 d'agost, cada dia a dos quarts de nou, a l'Aula n.º 7 de l'Escola Industrial (Pavelló Central).

PROGRAMA: Dia 4. Idees generals. El Sol. — Dia 5. La Terra considerada com un planeta. — Dia 6. La Lluna satèl·lit de la Terra. — Dia 7. Eclipsis. Idees generals sobre el sistema planetari. Planetes interiors. — Dia 8. Planetes exteriors, Cometes i estels fallidors. — Dia 10. Astronomia Literal. — Dies 11 i 12. Temperatura de l'aire. — Dia 13. Pressió atmosfèrica i vent — Dies 14 i 17. L'aigua a l'atmosfera — Dia 18. Pertorbacions de l'atmosfera.

N O T E S

Psicopatologia del noi difícil. — El Sr. Emili Mira començarà el seu curs el vinent dilluns, a dos quarts de deu del matí, a la Sala d'Actes.

* *Sessió extraordinària.* — El Sr. Ventura Gassol, Conceller d'Instrucció Pública, ens ha promès fer el prop vinent dilluns, una lectura de les seves millors poesies.

També ens ha promès venir, aquests dies, a berenar amb nosaltres. D'impediment, és clar, només n'hi haurà un: Que no sigui a Barcelona...

* Avui, a dos quarts de set, sessió del Cercle d'Estudis Pedagògics.

* *Excursió a Sant Miquel del Fai.* — Demà, diumenge, a dos quarts de nou, sortida de la Plaça de Tetuan cantonada a Roger de Flor. Tornarem a dos quarts de nou del vespre.

Cost: 6 pessetes. Els inscrits cal que passin per Secretaria a fer-les efectives. Condió indispensable. Porteu-hi minestra; no us deixeu el bon humor.

* Dimarts vinent, conferència a càrrec del Sr. Adrià Gual, sobre el Teatre i la seva valor educativa.

* Des de dimarts hom podrà abonar a Secretaria de l'Escola d'Estiu l'import de la subscripció en concepte de protectors del nostre diari.

* El Sr. Sanz ha donat avui la seva darrera lliçó.

* S'ha trobat una ortografia a nom de Maria Lourdes Moles, i un volum de l'«Atlàntida», aquest darrer a l'aula n.º 20.

* De segur que dijous hi haurà un concert interessantíssim.

* Tots els que tinguin originals en destinació al nostre Diari, podran lliurar-lo tots els dies, de dos quarts d'una a dos quarts de dues, a la Sala de Lectura de la Residència d'Estudiants.